

Kostprijs biologische eieren weer omlaag

In het 2^e kwartaal van 2009 is de kostprijs van biologische eieren opnieuw vastgesteld. Op basis van 22 koppels, waarvan de productiegegevens in 2007 en 2008 zijn vastgelegd door Albatross, zijn nieuwe kengetallen tot stand gekomen. In combinatie met lagere voerprijzen is de kostprijs met 1 cent per ei gedaald ten opzichte van het 3e kwartaal 2008.

Voor een goede bedrijfsvoering dient een ondernemer inzicht te hebben in de productiekosten op zijn bedrijf. Wanneer een pluimveehouder de kostprijs van zijn eieren weet, weet hij ook of hij voldoende geld voor de eieren beurt. De berekende kostprijs is **exclusief BTW**.

Volièrehuisvesting

Een biologisch legpluimveebedrijf met één volwaardig arbeidskracht (VAK) kan circa 13.000 hennen houden in volièrehuisvesting. Per m² staloppervlak worden 9 hennen gehuisvest. De investering voor de stal met inventaris bedraagt bijna € 42 per henplaats. De legperiode duurt van 20 tot 72 weken leeftijd en in deze periode leggen de hennen 286 eieren per opgehokte hen. Vanwege de grote bewegingsvrijheid en de ongekapte snavels van de hennen is het voerverbruik met 157 gram per ei vrij hoog. Doordat dit voer 90% biologische grondstoffen bevat, is het ook duur voer.

In tabel 1 staan de belangrijkste uitgangspunten voor de berekening en in figuur 1 staat het resultaat. De kostprijs voor eieren is bij het voerprijsniveau van € 38 per 100 kg 12,3 cent per ei (13,2 cent per 1^e soort ei). De voerkosten vormen bijna de helft van de kostprijs. Andere grote kostenposten zijn de opfokken (16%), de huisvesting (13%) en de arbeid (12%).

Biologisch dynamisch in grondhuisvesting

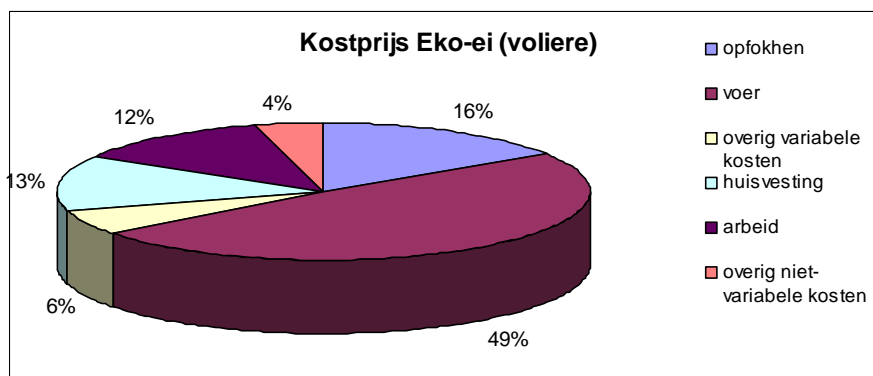
Een BD legpluimveebedrijf met één volwaardig arbeidskracht (VAK) kan circa 8.000 hennen houden in grondhuisvesting. Per m² staloppervlak worden 5,5 hennen gehuisvest. De investering voor de stal met inventaris bedraagt bijna € 52 per henplaats. De legperiode duurt van 20 tot 72 weken leeftijd en in deze periode leggen de hennen 286 eieren per opgehokte hen. Doordat er 3% hanen bijlopen, is het voerverbruik met 134 gram per hen per dag (168 gram per ei) nog hoger dan bij 'eko-volière'.

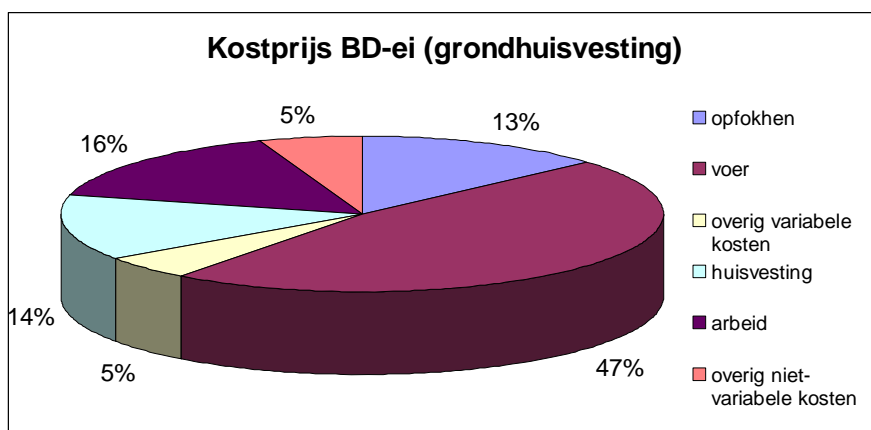
Doordat dit voer al 100% biologische grondstoffen bevat, is het ook weer duurder: € 43 per 100 kg. In tabel 1 staan de belangrijkste uitgangspunten voor de berekening en in figuur 1 staat het resultaat. De kostprijs voor eieren is bij het voerprijsniveau van € 43 per 100 kg 15,1 cent per ei (16,2 cent per 1e soort ei). De voerkosten vormen 47% van de kostprijs. Andere grote kostenposten zijn de opfokken (13%), de huisvesting (12%) en de arbeid (16%).

Tabel 1 Technische en economische uitgangspunten leghennen per productieperiode

Technische uitgangspunten	Volièrehuisvesting ekologisch	Biologisch dynamisch
Legperiode (dagen)	363	363
Aantal eieren p.o.h. (stuks)	286	286
Aandeel 2 ^e soort ei, inclusief eieren <53 g (%)	7	7
Uitval legperiode (%)	16	12
Voerverbruik (g/dier/dag)	129	134
Voerverbruik per ei (g)	157	168
Economische uitgangspunten (exclusief BTW)		
Aankoopprijs 17-weekse biologische hen (€)	6,00	6,20
Voerprijs (€/100 kg) (zomer 2008)	38,00	43,00

Figuur 1 Kostprijs ei in volièrehuisvesting en grondhuisvesting (exclusief BTW)

Variatie in kengetallen

Uit gegevens van Albatross blijkt dat er in de praktijk een enorme variatie is tussen verschillende koppels leghennen. Er zijn koppels die heel goed presteren, maar ook echte rampkoppels. In tabel 3 staat een overzicht met de ranges waarin kengetallen voorkomen. Als voorbeeld rekenen we door wat de kostprijs wordt bij het minste aantal eieren, 169 stuks poh bij een legperiode van 250 dagen en bij het hoogste aantal eieren, 353 stuks poh bij een legperiode van 423 dagen. Alle andere uitgangspunten worden gelijk gehouden. Dit levert kostprijzen op van respectievelijk 16,1 en 11,2 cent per ei, een verschil van bijna 5 cent per ei!

Tabel 2 Variatie in technische uitgangspunten tussen 22 koppels

Technische uitgangspunten (poh/ronde)

Legperiode (dagen)	250 - 423
Aantal eieren p.o.h. (stuks)	169 - 353
Gemiddeld eigewicht (g)	58,7 - 65,9
Aantal kleine eieren <53 g	1 - 35
Uitval legperiode (%)	1,6 - 41,2
Voerverbruik (g/dier/dag)	121 - 136
Voerverbruik per ei (g)	140 - 181

Aanbeveling

Een goed productieniveau is belangrijk om de kostprijs te beperken. Het juiste management is daarbij essentieel. Een pluimveehouder kan, eventueel samen met zijn adviseur, nagaan op welke punten er verbetering mogelijk is. Inzicht in praktijkcijfers is daarbij van groot belang. Door het uitwisselen van kengetallen en kennis over de houderij, kan bekeken worden waar verbetering (kostprijsverlaging, inkomensverbetering) te realiseren valt.

De basis voor een koppel hennen dat goed produceert, is een goede opfokken, die geen pikkerijprobleem met zich meebrengt vanuit het opfokbedrijf. Een goed opgefokte hen presteert beter (meer eieren, lager voerverbruik, minder uitval) dan een hen die als gevolg van een minder goede opfok ernstige pikkerijproblemen krijgt en tot een 'kaal' koppel leidt. De overgang in huisvesting en management van opfok- naar legperiode dient zo klein mogelijk te zijn. Daarom is het goed wanneer een legpluimveehouder contact heeft met zijn opfokker, zodat de opfok afgestemd kan worden op de legperiode.

Kostprijs op u eigen bedrijf?

ASG Veehouderij heeft een spreadsheet gemaakt waarmee u zelf eenvoudig een kostprijsberekening voor uw eigen bedrijf kunt maken. Deze spreadsheet kunt u opvragen bij Izak Vermeij:

izak.vermeij@wur.nl